

Svatá Hora

1
2014
ročník
LI

Svatohorské zázraky • Vzpomínka na Z. Fouse • Svatohorské kaple

OBSAH

Úvodník

Inspekce shora **3**

Ze Svaté Hory

Zprávy ze Svaté Hory **4**
Z redakce **11**
Stavte s námi varhany **13**
Pohledy do svatohorských kupolí **14**

Představujeme vám

P. Josef Hynek, CSsR **6**

Zamyšlení

Vždyť setkávat se můžeme i na louce **18**
Zdeněk Fous patřil ke Svaté Hoře **20**
„Jen“ čtyři písmena **21**

Spiritualita

Milosti Panny Marie v obrazech **12**
Masopust **22**

Informace

Svatá Hora v roce 2013 **24**
Exercicie, poutě, bohoslužby **25**

Fotografie
na titulní straně
časopisu:

Soška Panny Marie na
oltáři v kapli Svatých
patronů Země české

Fotografie v časopise:
archiv Svaté Hory

Inspekce shora

Nedávno jsem si uvědomil jednu pro mě dosti šokující skutečnost – zjistil jsem, že právě v loňském roce jsem zahájil již čtvrté desetiletí své pedagogické praxe. Započítávám do toho i elévská léta, kdy jsem ještě jako student AMU hledal přivýdělek na nejrůznějších tehdejších LŠU (dnes ZUŠ), takže nakonec jsem měl několik mikroúvazků na třech „hudebkách“, přičemž na každé z nich jsem vyučoval jiný předmět. Ale už tehdy mě fascinovalo, jak rozdílné mohou

být přístupy jednotlivých ředitelů a jejich zástupců k nejrůznějším složkám pedagogické, ale především pak administrativní činnosti, co se třídnické dokumentace týče. Každý ředitel vyžadoval něco trochu jiného a já jsem si musel včas uvědomit, do které školy jdu vyučovat, abych měl třídnickou dokumentaci vedenou podle představ konkrétního ředitele, takže na vlastní odbornou přípravu a na výuku mi leckdy už nezbyl čas. V listopadu roku 1989 se zacinkalo klíči. Tehdy jsem pracoval na plný úvazek v tehdejší Československé rozhlase a externí výuku na pražské konzervatoři měl jako příjemný přivýdělek a seberealizaci při krásné práci s mladými lidmi, která mě naplňovala a těšila (a stále naplňuje a těší). A pamatuji si, jak po pádu komunistické vlády bylo odvoláno vedení Československého rozhlasu a jak vedoucí naší redakce přišel do kanceláře, popadl knihu docházky, roztrhal ji a vši silou jí mrštil do odpadkového koše s vítězoslavným výkřikem: „A tyhle hovadiny tady už nikdy nebudou!“ Při tomto aktu stála celá redakce v pozoru (těžko říci, zda v němém úžasu nad chováním šéfa nebo v pocitu zadostiučinění). Já jsem pak totéž učinil s třídními knihami na konzervatoři. Nestalo se vůbec nic a nikdo nikdy po mně tyto třídní knihy nechtěl a ani se po nich nikdy nezeptal. Od té doby uplynulo čtvrt

Dokončení na další straně

V své rozličné úzkosti jinam zření nemám
než k Bohu na výsosti, tam oči pozvedám.
Odtud nám plyne pomoc, každé dobré dání;
on má nad vším plnou moc, vím, že mě ochrání.

Já naň spolehnu cele, neb nespí, nedříme;
svou půjdu cestou směle kroky čině přímé,
on pak jsa po pravici k ochránění mému,
ve dne a také v noci nevydá mě zlému.

Vyjdu-li kam za prací svého povolání,
svou mě posílí mocí, dává požeňání.
Odtud tu nadějí mám, Pán Bůh že mou práci,
v níž se bližním vydávám, k slávě své obrací.

století. Ve většině podniků jsou zavedeny píchačky a knihy docházky, mnohde již i mnohem dokonalejší elektronická evidence přítomnosti na pracovišti, služební auta jsou vybavena systémy GPS, které monitorují každý jejich pohyb. Byl jsem přítomen scéně, kdy jeden kolega z rozhlasové redakce musel vysvětlovat dvacetkilometrovou zajížďku služebním autem. Pravda, při trase služební cesty měl chalupu, tak si tam odvezl nějaké věci a hodinu se zdržel. A byl z toho veliký problém... Za tu dobu jsem jako pedagog vystřídal několik škol – dvě státní a jednu soukromou. A jsem zděšen tím, jak hysterické, a především samoúčelné šílení byrokratů získává doslova děsivé rozměry. Škola, kde vyučuji, očekává v nejbližších dnech návštěvu inspekce. Nikomu bych nepřál vidět, co se děje v prostorách vedení školy. Především musí být v pořádku třídnická dokumentace, všechno ostatní je druhořadé. Třídnická dokumentace údajně slouží k evidenci a vykazání uskutečněných vyučovacích hodin, a v tomto ohledu jde především o finanční prostředky, které budou či nebudou škole přiděleny. Ve svém věku se už jen trpce směji, a pokud inspekce shledá na mé administrativní činnosti závady a najde odvahu mi je vytknout, nebude pro mě vůbec žádný problém od hodiny rozvázat pracovní poměr, byť tak budu činit nerad především proto, že pedagogickou práci mám rád a mezi mládeží mi je velmi dobře. A pracovníkům inspekce klidně do očí řeknu, co si o nich myslím. Ve svém věku se nenechám samoúčelně sekýrovat nemyslicími pohůnky byrokratického šimla, který v současnosti naši společnost terorizuje ještě hůře než před listopadem 1989. Nenechal jsem se sekýrovat za komunistů, a tím méně se nechám sekýrovat nyní! Pro mě existuje jen jedna „inspekce shora“, kterou jsem ochoten přijmout pozitivně a komunikovat s ní. Jak? Prostřednictvím svátosti smření...

Radek Rejšek

Zprávy ze Svaté Hory

- ☐ V pondělí 23. 12. bylo ve večerních hodinách na Svatou Horu přineseno Betlémské světlo. Předání Betlémského světla doprovázelo vystoupení příbramských skautů. Všechny přítomné přivítal P. Jan Sokulski, CSsR.
- ☐ Na Štědrý den jsme se sešli v 6 hodin ráno na poslední rorátní mši svatou. Celebroval P. David Horáček, CSsR. Po mši svatě následovalo společné posezení s věřícími ve farním sále.
- ☐ V úterý 24. 12. na Štědrý den se v 16 hodin konala Půlnoční mše svatá, při níž zazněla Missa „Hodie Christus natus est“ od J. Churáčka. Celebroval P. Jan Sokulski, CSsR, administrátor Svaté Hory.
- ☐ Ve středu 25. 12. o slavnosti Narození Páně zazněla při mši v 9 hodin Missa super „Již Slunce z Hvězdy vyšlo“ od A. V. Michny z Otradovic. Od 14 hodin se v bazilice konalo hodinové Zpívání u jesliček. Na varhany doprovázel prof. Jaroslav Tůma, titulární svatohorský varhaník. Úvodního a závěrečného slova se ujal P. David Horáček, CSsR.
- ☐ Zpívání u jesliček proběhlo také ve čtvrtek 26. 12. Na varhany hrála Jana Hovorková a slovem doprovodil P. David Horáček.
- ☐ Ve čtvrtek 26. 12. na Sv. Štěpána se v 16:30 hodin konal Vánoční koncert Svatohorského chrámového sboru.
- ☐ V neděli 29. 12. přijel na zpívání u jesliček doprovodit plnou baziliku hrou na varhany prof. Jaroslav Tůma.
- ☐ V pondělí 30. prosince se zúčastnila skupinka 8 osob ze Svaté Hory „vyslání Tří králů“ v bavorském Saal an der Donau, kde se osobně setkali s biskupem diecéze Regensburg Rudolfem Voderholzerem.

- ☐ V úterý 31. 12. na sv. Silvestra byla ve 22:30 sloužena děkonná mše svatá na závěr občanského roku. Poté následovala prezentace událostí na Svaté Hoře v roce 2013 a ohňostroj s přípitkem na svatohorském náměstí.
- ☐ V pátek 3. 1. se konalo zasedání výboru Matice svatohorské.
- ☐ V neděli 5. 1. se konalo poslední Zpívání u jesliček. Bazilika byla plná lidí od nejmenších až po věkem pokročilých. Zpívání doprovodil na varhany pan Pavel Šmolík.
- ☐ V pondělí 6. 1. o slavnosti Zjevení Páně byla při ranní mši svatě v 7 hodin, kterou celebroval P. David Horáček, CSsR, svěcena voda, kadidlo a křída, které si mohou věřící vzít ze sakristie domů.
- ☐ V tentýž den, 6. 1. se v 18 hodin konal Tříkrálový koncert Svatohorského chrámového sboru.
- ☐ V úterý 21. 1. jsme si připomněli 109. výročí povýšení Svaté Hory na Basilicu Minor. V tento den bylo možné získat plnomocné odpustky.

- ☐ Na neděli 2. 2. připadl svátek Uvedení Páně do chrámu. Při všech mších svatých byly zehnány svíce, známé jako Hromničky.
- ☐ V sobotu 8. 2. v 11 hodin byla v bazilice sloužena pohřební mše svatá za paní Vilmu Dubnickou, dlouholetou čitelku P. Marie Svatohorské. Celebroval P. Josef Michalčík, CSsR.

Poutníci

- ☐ V sobotu 14. 12. v 11 hodin slavili na Svaté Hoře mši svatou s P. Rafalem Sulwestrzakem poutníci z Horních Počernic.
- ☐ V úterý 28. 1. navštívilo Svatou Horu 10 poutníků z Bavorského Bodenmais společně se svým kaplanem. Naše přátele doprovázela Eva Hovorková, která se jim věnovala celý den. Při prohlídce svatohorských jesliček se s poutníky přivítali P. Jan Sokulski, CSsR a P. David Horáček, CSsR. Svatohorské jesličky se líbily a padl i návrh, že by pro příští Vánoce mohl být do baziliky dovezen strom z Bodenmais. Po prohlídce areálu a baziliky slavili v bazilice mariánskou pobožnost. Poté prošli naučnou stezkou „Po stopách politických vězňů.“
- ☐ Ve středu 5. 2. na Svatou Horu připutovalo 10 mladých poutníků s P. Jozefem Andrejčákem, OCr. z Nového Knína. V odpoledních hodinách slavili mši svatou a také využili prostory ve farním sále.

Velké varhany pro Svatou Horu

výbáno 7,474 mil. Kč • cihly 7,484 mil. Kč

Sedmnáctý svatohorský rektor

P. Josef Hynek, CSsR

Před 120 lety se narodil 17. svatohorský rektor, P. Josef Hynek, CSsR. Jeho osobnost se zapsala do poválečné historie Svaté Hory a protože ho nelze představit formou rozhovoru, otiskujeme článek pana Josefa Vacka, který se osobností a životem P. Hynka zabývá již delší čas v rámci studia a bádání kolem kauzy tzv. „Svatohorského pokladu.“

Tento neohrožený kněz a dvojnásobný vězeň komunistické totality patří mezi nejvýznamnější kněžské osobnosti v historii Svaté Hory. Narodil se 7. 2. 1894 jako nejstarší ze šesti sourozenců v hluboce věřící katolické a rolnické rodině Josefa a Magdaleny Hynkových v Žebnici na Plzeňsku. Rodiče zde vlastnili usedlost a polnosti o výměře 10 ha. O silném duchovním prostředí v rodině Hynkových svědčí skutečnost, že vedle kněžského povolání syna Josefa vzešly z rodiny další tři řeholní povolání mladších sester Anny, Boženy a Františky. Všechny tři zasvětily svůj život službě v Kongregaci Školských sester de Notre Dame.

Po ukončení obecné školy studoval Josef Hynek v letech 1906 - 1914 na příbramském gymnasiu. Ubytován byl díky stipendiu ve zdejší arcibiskupském konviktu pro katolicky orientované a nadané studenty. Obě podmínky života v konviktu splňoval výborně, po celou dobu totiž studoval s výtečným prospěchem a víra byla přirozenou součástí jeho života.

Po maturitě studoval v letech 1914 - 1918 teologii na Karlově univerzitě v Praze. Po úspěšném ukončení studia bohosloví byl v roce 1918 vysvěcen na kněze. Jeho prvním kaplanským působištěm byl od září až do prosince 1918 západočeský Manětín. Další krátké období mezi lednem 1919 až srpnem 1919 prožil jako kaplan v nedalekých Kralovicích. Odtud se v září téhož roku vrátil zpět do Manětína, kde stále v pozici kaplana působil až do března 1925. O měsíc později, v dubnu 1925, se stal ještě nakrátko administrátorem farnosti sv. Archanděla Michaela v Oboře u Kralovic, aby v září 1925 vstoupil do kongregace redemptoristů. Jako nový řeholník prožil P. Josef Hynek jeden a půl roku v noviciátě kongregace v Českých Budějovicích. Poté působil od roku 1927 jako misionář v redemptoristické komunitě u svatého Kajetána na Malé Straně v Praze. Vyznačoval se velikou apoštolskou horlivostí a také úctou k Panně Marii.

V únoru 1946 se po svém jmenování rektorem Svaté Hory vrátil do Příbrami. Vzhledem k výborné znalosti příbramského prostředí a příbramských reálií nebyl všemi nadšeně vítán. Zvláště komunisté tušili, že v osobě nového svatohorského rektora budou mít silného ideového soupeře. Přestože cílem republikového vedení KSČ byla likvidace katolické církve, museli zpočátku postupovat opatrně. Důvodem byla snaha získat na svou stranu členy KSČ, kteří se zároveň hlásili ke katolické církvi. A takových bylo v silně katolické Příbrami a jejím nejbližším okolí relativně hodně.

K prvnímu zatčení P. Josefa Hynka však došlo z iniciativy krajských orgánů Státní bezpečnosti. Před Slavností Korunovace P. Marie 25. 6. 1949 byl P. Josef Hynek poprvé zatčen poté, co se v Praze pokusil dostat k internovanému arcibiskupovi Beranovi. Po celonočním výslechu osmi důstojníky státní bezpečnosti a po následné konzultaci

problému se Státním úřadem pro věci církevní byl ještě propuštěn. Úřady se obávaly negativní reakce poutníků a věřících na slavnosti Korunovace P. Marie, která se konala o den později, 26. 6. 1949. I přes tuto tvrdou zkušenost s nastupující komunistickou mocí vystoupil P. Josef Hynek na Korunovaci a následně také další neděli před shromážděnými poutníky na Svaté Hoře na obranu církve. Přes úřední zákaz seznámil věřící s pastýřským listem arcibiskupa Josefa Berana. Ve svém kázání, kriticky zaměřeném proti kolaborantské „Katolické akci“, se také dotkl tématu počínající náboženské nesvobody. Nezapomněl upozornit i na vyhlášenou exkomunikaci proti všem osobám bojujícím proti církvi. V této době však již byla jeho kněžská a veřejná činnost orgány státní bezpečnosti trvale monitorována. Tajná policie vytvořila ve své struktuře zvláštní církevní oddělení a vybudovala síť informátorů, kteří dohlíželi na kázání kněží.

Úder StB přišel o půl roku později, 11. 2. 1950, kdy byl orgány státní bezpečnosti tajně zatčen a pod falešnou identitou „Josef Fus“ uvězněn. Ve vězení byl tvrdě vyslýchán a po dobu vazby o něm jeho příbuzní neměli po několik měsíců žádné informace. Před Státním soudem v Praze, konaném koncem ledna 1951 pod názvem „Pácha a spol.“, byl poté administrátor proboštví a rektor kláštera na Svaté Hoře, P. Josef Hynek, odsouzen za trestný čin velezrady § 78 trestního zákona na dvanáct let vězení. Veškerá údajná trestná činnost P. Josefa Hynka spočívala pouze v přečtení pastýřských listů arcibiskupa Berana poutníkům shromážděným ve dnech 19. 6. a 26. 6. 1949 na Svaté Hoře.

Zášť proti P. Josefu Hynkovi byla ze strany nechvalně proslulého zemědělského tajemníka ONV Příbram Miloše Tesaříka a ze strany tehdejšího církevního tajemníka Šimona Kubáta opravdu značná. Svatohorský rektor byl k mimořádně vysokému trestu odsouzen za skutek, který se v jiných případech a v jiných regionech řešil napomenutím, pokutou, možná krátkodobým vězněním. Miloš Tesařík patřil v době únorového převratu 1948 v Příbrami z pozice tajemníka Okresního akčního výboru Národní Fronty mezi komunistické radikály. A Josefa Hynka považoval za opravdového třídního nepřítele. Jeho odsouzení mělo mít patrně odstrašující účinek na ostatní duchovní a věřící příbramského vikariátu.

Po deseti letech věznění byl P. Josef Hynek v rámci prezidentské amnestie Antonína Novotného v květnu 1960 propuštěn na svobodu. Po propuštění žil v rodné Žebnici v Plzeňském kraji u své sestry Marie Molcarové, hmotně podporován i dalšími sourozenci. Jeho důchod činil v té době pouhých 190 korun a bez pomoci svých příbuzných by zřejmě jen těžko přežil obtížnou dobu. A v této nelehké kněžské a osobní pozici přišla v říjnu 1961 pro Josefa Hynka další rána.

Kvůli ukrývání tzv. „svatohorského pokladu“ byl bezpečnostními orgány opětovně zatčen a uvězněn. Jeho druhé zatčení souviselo s velkou akcí tajné policie nazvanou „REDIS“, která byla zaměřena

řena proti ilegálním řádovým aktivitám členů zakázané kongregace redemptoristů. V jejím rámci bylo počátkem srpna 1961 v pěti krajích republiky zatčeno celkem 26 řeholníků. Na základě zpravodajských informací a indicií získaných při výsleších zatčených kněží a laiků, začali příslušníci Sboru národní bezpečnosti opětovně hledat i tzv. „svatohorský poklad“. Tento „komunisty vytvořený „mediální termín“ byl použit pro označení cenností darovaných v minulých stoletích různými šlechtickými donátory a poutníky Svaté Hoře. Uvedené cennosti však nebyly po zaboru Svaté Hory v dubnu 1950 zasahujícími příslušníky Stb, SNB a Lidových milic nalezeny. Stalo se tak díky statečnosti rektora P. Josefa Hynka a jeho klášterních konzultorů (poradců), P. Františka Líkaře, P. Rudolfa Chytila, P. Emanuela Oktábce a P. Jana Kučery. Po vzájemné dohodě v rámci tzv. konzulty ukryli na různých místech v areálu Svaté Hory koncem roku 1949 a počátkem roku 1950 řádové a farní cennosti. Vedle historické sošky Panny Marie Svatohorské se zlatými korunkami, cennými liturgickými předměty a zlatého pláště P. Marie, tzv. pancíře, ukryli i finanční hotovost. Nezapomněli na zlaté a stříbrné mince darované v minulosti poutníky a jinými dárci na dokončení soch na oltářích českých patronů. Více než deset let bylo toto velké redemptoristické tajemství zachováno. A to navzdory skutečnosti, že Milostná soška P. Marie byla počátkem padesátých let oproti plánu rektora a jeho klášterní konzulty z původního úkrytu vyjmuta a uschována dlouhých pět let mimo Svatou Horu. Nicméně v době zásahu bezpečnostních orgánů byla díky iniciativě redemptoristy a také svatohorského kaplana P. Josefa Faila opět ukryta v prostorách kláštera.

Represivní akce „REDIS“ přinesla orgánům ministerstva vnitra mnoho zpravodajských poznatků ohledně redemptoristů a Svaté Hory. Jejich následné využití v rámci trestního řízení v problematice tzv. „reakčního duchovenstva na Svaté Hoře“ mělo přinést členům rozehnané komunity redemptoristů další hořké plody. Akce „Svatá Hora“ byla totiž původně zaměřena „pouze“ proti pastoračnímu působení svatohorských diecézních kněží, zvláště kaplanů P. Jana Stejskala a P. Josefa Faila. Tehdejší důstojníci O- StB Příbram kpt. Zdeněk Rampa a por. Evžen Vyroubal starší vyšetřovali oba kněze pro podezření z tzv. „podvracení republiky“. Avšak analýzou obou zpravodajských akcí „REDIS“ a „Svatá Hora“ byla vyšetřovateli zjištěna citlivá informace, že svatohorští kněží ze sbírek vybraných na Svaté Hoře dlouhodobě finančně podporovali amnestované kněze bez státního souhlasu. Stejně tak v duchu bratrské lásky nezištně podporovali i řeholníky z kongregace redemptoristů a řádu premonstrátů po jejich návratech z nucené internace po likvidaci klášterů.

Důsledkem tohoto zjištění bylo zatčení tehdejšího administrátora Svaté Hory, premonstráta P. Maxmiliána Prokopa Pittermana, stejně jako jeho kaplanů, redemptoristy P. Josefa Faila a P. Jana Stejskala. Společně s nimi byli zatčeni i blízcí laičtí spolupracovníci, kostelník Jan Maleček a účetní Vojtěch Bosáček. V rámci tzv. „realizace“ byla Svatá Hora v polovině října 1961 uzavřena a bezpečnostní orgány provedly v celém areálu důkladnou domovní prohlídku. Během zásahu potom postupně na různých místech baziliky a kláštera objevili všechny dříve ukryté cennosti.

V rámci zásahu Veřejné bezpečnosti na Svaté Hoře byli ze „zatajení pokladu před státními orgány“ nově obviněni a zatčeni také tři bývalí svatohorští řeholníci. Vedle statečného rektora P. Josefa Hynka, který byl teprve před rokem propuštěn po deseti letech nespravedlivého věznění, se jednalo o P. Rudolfa Chytila, bývalého redaktora časopisu Svatá Hora, a bývalého klášterního ministra P. Emanuela Oktábce. Oba bývalí svatohorští konzultori bydleli podobně jako rektor Hynek u svých příbuzných, pracovali v dělnických povoláních a snažili se žít podle regulí řádové spirituality.

Po ukončení vyšetřování se u Okresního soudu v Příbrami konaly během ledna 1962

dva soudy. Nejprve se skupinou „Bosáček a spol.“, v jehož rámci došlo k odsouzení na Svaté Hoře ustanovených diecézních kněží P. Jana Stejskala, P. Josefa Faila a jejich laických pomocníků. Za vykonstruované obvinění z rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví a pobuřování byli odsouzeni k trestům od jednoho roku do tří let. V dalším líčení konaném o několik dnů později, tentokrát se skupinou tří redemptoristických kněží pod názvem „Hynek a spol.“, byla komunistická justice ostřejší. Věrný ctitel P. Marie a nebojácny svatohorský rektor P. Josef Hynek byl odsouzen k pětiletému nepodmíněnému trestu, jeho nejbližší přítel P. Rudolf Chytil ke dvěma a půl roku a poslední zastupující svatohorský rektor před zaboru kláštera P. Emanuel Oktábce k jednomu roku odnětí svobody.

Svatohorské události podzimu 1961 zároveň vyvolaly na Příbramsku velký společenský a mediální ohlas. Představitelé republikové a místní komunistické moci vycítili šanci a okamžitě spustili v tištěných médiích nebyvalou diskreditační kampaň. Na jaře 1962 připravil redaktor Rudého práva, jistý Jan Fait do tehdy nejrozsáhlejšího společenského týdeníku KVĚTY zmanipulované vyprávění událostí pod názvem „Svatá Hora bez zázraků“. Stejný text byl později přetištěn i ve středočeském komunistickém deníku „Svoboda“ a v okresním týdeníku „Nové Příbramsko“. P. Josef Hynek, který vykonával svůj druhý trest ve slovenské Ilavě, musel bezmocně číst nábožensky urážlivý a nepravdivý text, který v Květech vyšel ve třech pokračováních. Okamžitě protestoval v dopise, který se v květnu 1962 pokusil zaslat prezidentovi „socialistické republiky“ Antonínu Novotnému. Velmi zajímavý text, ve kterém popsal většinu okolností kolem ukrytí „svatohorských cenností“ však prezident nikdy neobdržel. Přesto ještě dnes z dopisu dýchá spravedlivé rozhořčení bývalého svatohorského rektora. „Pane prezidente, podle zákonů Božích je církevní majetek nezcizitelný. Kdo jej zcizí, dopouští se svatokrádeže“, psal ve svém dopise Hynek. Co jej však bolelo nejvíce, byla skutečnost, že policie odvezla po zásahu vedle několika beden zabavených cenností také Milostnou sošku P. Marie Svatohorské. „Obracím se na Vás, abyste docílil svým vlivem, aby soška P. Marie, která patří na Svatou Horu, byla

opět důstojně povýšena na svůj starobylý trůn“. To se potom po skončení vyšetřování a provedených kriminalistických expertízách skutečně stalo. Nicméně zlatý pancíř P. Marie, její korunky, monstrance a další zabavené cennosti se na Svatou Horu vrátily z Umělecko-průmyslového muzea v Praze až po pádu komunistické totality. Stalo se tak díky nesmírnému osobnímu nasazení tehdejšího provinciála P. Jana Zemánka, který okamžitě po listopadovém převratu 1989 žádal navrácení zabavených věcí zpět na Svatou Horu.

P. Josef Hynek, věrný služebník P. Marie a dvakrát nespravedlivě vězněný svatohorský rektor, se vrátil z dalšího věznění na Mírově a Ilavě v listopadu 1964. V té době mu bylo sedmdesát roků. A byla to opět rodina, kdo mu v jeho rodné Žebnici podal pomocnou ruku. Nejtěžší trestem pro něho byl bezesporu zákaz kněžské činnosti. V domě svého bratra užíval jednu místnost a zde také při zatemněném okně sloužil každodenně mši svatou. Rád chodil na procházky do blízkého okolí, v "jejich vyvlastněném lesíku" mu příbuzní udělali na oblíbeném místě mezi dvěma borovicemi lavičku. Rád zde sedával, rozjímal a modlil se breviář. Díky pochopení tamějšího faráře měla rodina klíče od kostela sv. Jakuba, kam se P. Josef Hynek chodil také denně modlit. Velkou radostí byla pro něj setkávání ze spolužákem ze semináře, přítelem a známým plzeňským knězem Msgre. Josefem Limpouchem. Tento vězeň dvou totalit se podobně jako Josef Hynek vrátil z vězení na základě Novotného amnestie v roce 1960. Bydlet v Plzni měl komunistickými úřady zakázáno. Proto se na základě zvláštního povolení odstěhoval ke svým sestřím na faru v Potvorově, malé vesničce vzdálené asi patnáct kilometrů od Žebnice. Zde se oba dva neohrožení kněží občas potkávali. Bylo to hlavně díky obětavosti Františka Hynka, který svého bratra Josefa občas za Msgre. Josefem Limpouchem dovezl na motocyklu. K diskusi měli mnoho společenských a církevních témat. Oba generačně blízcí kněží formování teologií tridentského a I. vatikánského koncilu se po mnoha letech věznění vrátili do úplně odlišného společenského a církevního prostředí. Život církve byl zcela podroben státnímu dozoru. Řeholní komunita redemptoristů byla „otřesena“ po těžkých úderech státní bezpečnosti a řešila otázky své další existence. V této době musel mít P. Josef Hynek jistě mnoho těžkých otázek, na které neměl okamžitou odpověď. Přesto zůstal nadále věrný Kristu a Panně Marii a čekal na svoji další kněžskou příležitost. Ta přišla v rámci politického uvolnění během „Pražského jara 1968“.

Po dlouhých osmnácti letech se mohl P. Josef Hynek opět vrátit do pastorace, byl ustanoven duchovním správcem sester de Notre Dame v Kardašově Řečici. V kruhu řeholních sester prožil klidný závěr svého nelehkého kněžského života. Často jej zde navštěvoval jeho redemptoristický spolubratr, životní přítel a spoluvězeň P. Rudolf Chytil.

Smířen se životem a zaopatřen svátostmi zemřel P. Josef Hynek 23. 10. 1973, ve věku 79 let a v jubilejním 55. roce kněžství. Slavné vzkříšení očekává tento velký ctitel P. Marie a svatého Alfonse v redemptoristickém hrobě na hřbitově u sv. Otýlie v Českých Budějovicích. Buď čest jeho památce.

Mgr. Josef Vacek

Co můžeme očekávat v letošním roce

Vážení čtenáři časopisu Svatá Hora,

chtěli bychom vám v tomto prvním čísle představit to, s čím byste se měli v letošním roce v celkem šesti číslech na stránkách časopisu Svatá Hora setkávat.

Předně bychom rádi pokračovali v rozhovorech s osobnostmi, některými více, jinými méně známými.

V rubrice „Pohledy do svatohorských kupolí“ bychom vám chtěli představit skvosty, které ukrývají čtyři rohové kaple ve svatohorských ambitech a krápníková kaple sv. Máří Magdalény.

Několik stran časopisu bude věnováno příslušnému liturgickému období, které lze poznat i podle barev šatiček, do nichž je oblečena milostná soška Panny Marie Svatohorské, zobrazená na obálce časopisu.

V časopisu se dostane prostoru také svatohorským zázrakům vymalovaným na klenbách v ambitech.

Na poslední stránce obálky časopisu bychom vás chtěli v krátkém medailonu seznámit s některými významnými osobnostmi, které se zapsaly nesmazatelným písmem do dějin Svaté Hory v dobách dávno minulých.

Zároveň vás budeme samozřejmě informovat o aktuálním dění na Svaté Hoře, a to formou zpráv, článků, promluv, duchovního slova či plakátků.

Protože časopis je periodikem nejen Svaté Hory, ale i vás, čtenářů, budeme vám vděčni za vaše příspěvky (články, vzpomínky, fotografie, nápady). Zásílat nám je můžete poštou na adresu: Časopis Svatá Hora, P. David Horáček, CSsR, Svatá Hora 591, 261 01 Příbram nebo elektronicky na e-mailovou adresu: casopis@svata-hora.cz.

Do tohoto prvního čísla časopisu vkládáme složenku, kterou můžete, budete-li chtít, využít k zaslání daru na jeho vydávání v roce 2014. Tuto složenku vkládáme i těm, kteří nedávno na časopis přispěli. Nejedná se tedy o upomínku, ale jen o cestu, jak vám, dobrodincům, usnadnit poskytnutí daru. Náklady na vydání jednoho čísla časopisu činí 15 Kč. Poštovné se odvíjí od počtu časopisů zaslaných v jedné zásilce. Pokud odebíráte 1 kus časopisu, pak náklady na vydání a zaslání šesti čísel časopisu za rok činí celkem 200 Kč. Děkujeme vám za vaši štědrost.

Časopis Svatá Hora vydává Matice Svatohorská. Rok 2014 je již 51. ročníkem časopisu.

Děkujeme vám za vaši přízeň Svaté Hoře, kterou vyjadřujete i svým zájmem o časopis Svatá Hora. Na vás, přátele a dobrodince Svaté Hory, pamatují otcové redemptoristé denně ve svých modlitbách a každý pátek v 7 hodin je za vás sloužena v bazilice mše svatá.

Jana Hovorková

Milosti Panny Marie v obrazech

Svatohorský komiks

Svatohorský komiks

Svatohors

Již poněkolkáté se na stránkách tohoto časopisu vydáváme na dobrodružnou pouť za více či méně prozkoumanými zákoutími Svaté Hory. Nyní se do centra naší pozornosti dostávají obrazy, jež zdobí strop dolních ambítů. Jejich námětem jsou četné zázračné děje, ke kterým v průběhu staletí docházelo působením Panny Marie Svatohorské a které byly podle vyprávění svědků zaznamenány ve svatohorských kronikách. Naším podrobným průvodcem bude brožurka „Milosti Panny Marie Svatohorské v obrazech“ (konkrétně její čtvrté vydání z roku 1948), sepsaná P. Václavem Smolíkem CSsR, v níž se horliví čtenáři mohou dočíst i o těch milostech, které zde budou z nedostatku času i prostoru zamlčeny. Vynasnažíme se, aby nám toto s mravenčí pílí sestavené dílko nebylo jen průvodcem, ale i vzorem v kultuře jazyka a laskavém nadhledu. A s tímto nadhledem si dovoluujeme vzít za slovo vžité označení tohoto obrazového cyklu, totiž Svatohorský komiks. Okolnosti některých vybraných zápraků proto budou v příštích číslech předkládány v komiksovém zpracování. Než se však dostaneme k jednotlivým událostem, rádi bychom Vám představili obecnou charakteristiku a historii obrazů tak, jak je vylíčena ve zmiňované brožurce. Smolíkův krásný, bohatě vrstvený jazyk ponecháváme v původní podobě, neboť nemá smysl přepisovat vlastními slovy tak citlivě podaný text. Vydejme se tedy se zakloněnou hlavou číst příběh, který nám klenby svatohorských ambítů již po tři sta let předkládají.

...

Po mnoho století daly a dějí se dosud na Svaté Hoře věci podivuhodné na příměluvu P. Marie. Rodička Boží pomáhala a pomáhá zde svou příměluvou u Boha svým trpícím dítkám, které s důvěrou se k ní obracejí o pomoc v nejrůznějších potřebách duchovních i tělesných. Kněží, jimž svěřena duchovní správa na Svaté Hoře, zapisovali svědomitě tyto milosti a podivuhodná vyslyšení, jež jim byla hlášena, prozkoumavše napřed řádně každý případ a přesvědčivše se o jeho pravdivosti výsledkem a vlastnoručním podpisem omilostněných osob, neb výsledkem svědků, neb dobrozdáním úřadů a jinak ještě. Takových milostí je zapsáno v kronikách svatohorských přes 4300. Daleko více však jich není zanešeno, poněvadž nebyly hlášeny.

Když ve století osmnáctém pomýšlelo se na uměleckou výzdobu ambítů, připadli na šťastnou myšlenku: vybrati z kronik svatohorských několik nehod a nebezpečí, ze kterých P. Maria Svatohorská pomohla svým ctitelům, a zobraziti je na klenbách ambítů. Umělecká cena obrazů není valná, leč tyto hlásaly návštěvníkům, jak mocná je příměluva Rodičky Boží u Boha a jak veliká je její láska k trpícím jejím dítkám, a vybízely je, aby i oni ve svých souženích a trápeních s důvěrou k ní se utíkali o pomoc.

Příběhy vyobrazené na klenbách nesouvisí nijak mezi sebou. Není tu spojitosti ani dějové, ani časové. Jsou tu svorně vedle sebe události staré i z doby novější. Přece však převládají na každé chodbě takové příběhy, jichž příčinou bylo podobné neštěstí. Tak jsou na chodbě východní většinou znázorněna nebezpečí zaviněná nešťastným pádem s koně, vozu, vysokého místa. Na chodbě jižní jsou vyobrazena neštěstí způsobená divokými zvířaty neb zlými lidmi, nepřátelským vojskem a mo-

rem. Obrazy na chodbě západní zabývají se většinou neštěstími způsobenými ohněm neb střelbou a na severní chodbě nebezpečími, která způsobil živel vodní. Všechny obrazů je 100 a jsou číslovány. Letopočty v rozích udávají, kdy se událost stala. Ze události, zde uvedené dle letopisů svatohorských, skutečně staly se tak a tehdy, jak je kroniky uvádějí, o tom pochybovat nemáme příčiny, i když tu jde o příběhy zcela mimořádné. Svědomí těch, kteří podávali o nich zprávu duchovním správcům Svaté Hory a nejednou i přesežně potvrdili, že věc se přihodila tak, jak ji vylíčili, i povinnost kronikářů, kteří byli vesměs katolickými kněžími a zaznamenali jenom to, co od hodnověrných svědků slyšeli, zbavují nás všech oprávněných pochybností.

Při výkladu obrazů povíme napřed krátce, co každý představuje, a pak vypíšeme věrně z letopisů svatohorských, co o něm vypravují.

To ale až příště.

S využitím textu P. Václava Smolíka CSsR. připravil Mikoláš Troup

Stavte s námi varhany pro Svatou Horu

V roce 2013 jste na stavbu varhan pro Svatou Horu přispěli finančními dary ve výši 1.448.605 Kč, projekt byl podpořen odesláním 429 DMS.

Dosud byla na stavbu varhan shromážděna již polovina potřebných finančních prostředků, k 28. únoru 2014 konkrétně 7.474.329 Kč. Za Vaši štedrost Vám srdečně děkujeme! Na dostavbu varhan je potřeba shromáždit ještě 7.454.406 Kč. Prosíme Vás o Vaši pomoc. Každý, i sebemenší, dar je důležitý!

Vladimír Šlajch,
varhanář

„Tento příběh se odvíjí už léta letoucí, přes peripetie všeho druhu. Obrovskou rolí pro mě hraje osobní vztah, ten je naprosto nejdůležitější, protože pokud takový osobní vztah nefunguje, nemůže vzniknout dobré dílo.“

Stavte s námi i Vy – napište svůj příběh

Napište i Vy svůj příběh, proč podporujete stavbu varhan pro Svatou Horu a co pro Vás znamená toto poutní místo. Své příspěvky můžete zasílat poštou na adresu Maticе Svatohorská, Svatá Hora 591, 261 01 Příbram nebo elektronicky na matice@svata-hora.cz.

Staví s námi

Pohledy do svatohorských kupolí

Svatá Hora je plná krásy. V rozhovoru pro časopis Svata Hora 6/2004 zmínil akademický sochař Otmar Oliva: „Svatá Hora - to je místo! Kamkoli se podívám, vidím, jak duch oživuje hmotu. Ten celý kostel, to je Panna Maria, to je její šat, to je její oko, to je její láska.“ Nyní chceme pozdvihnout oči, zahledět se do svatohorských kupolí a poznat něco z bohatství, které v nich umělci zachytili k oslavě Boží a Panny Marie. Tyto kupole završují osmiboké kaple zakomponované do nároží ambítů. Jak nás upozorňují kartuše opatřené nápisy a umístěné nad vstupy do kaplí - nesou tyto kaple názvy měst, ze kterých pocházeli donátoři, mecenáši, kteří přispívali na jejich stavbu a výzdobu. Kaple samotné jsou orientovány směrem na tuto města.

Pohled do kupole

Pražská kaple

Stojíme-li v některé z kaplí pod mohutnou kupolí, stojíme vlastně v předsíni nebes, jak píše Petr Pítha. Kupole se nad námi klene jako ochranná Boží dlaň. O Pražské kapli to platí dvojnásob.

Při pohledu vzhůru spatřujeme výtvarně ztvárněné nebeské výšiny. Otevírá se nám pohled do nebe, které je plné svatých - jak je ztvárňují fresky. K představě nebe pa-

tří také andělé, kteří jsou zde bohatě zastoupeni ve štukové výzdobě.

Na freskách zasazených do osmibokých štukových rámců zachytil malíř Jan Jakub Stevens ze Steinfelsu postavy světců. Jsou to čeští zemští patronové, tedy české nebe. Většinou mívá každý národ pouze jednoho národního světce, český národ jich má několik. Je tu svatá Ludmila, o níž latinský nápis v kartuši uvádí: (S. LVDMILLA CHRISTIANAE BOEMIAE MATER) matka křesťanských Čechů; sv. Václav, vévoda a sláva svého lidu (S. WENCESLAUS DVX, ET GLORIA POPVLI SVI); sv. Vojtěch, horlitel pro Boha a bližního (S. ADALBERTVS PRO DEO, ET PROXIMO ZELATOR); sv. Zikmund, slavný korunou říše i korunou mučednickou (S. SIGISMVNDUS REGNI, ET MARTYRII CORONÂ CLARVS); sv. Ivan, dědic Dalmácie a poustevník český (S. IVANUS HAERES DALMATIAE, EREMITA BOEMIAE); sv. Norbert, primas Německa a r. 1626 zvolený ochránce Čechů (S. NORBERTVS GERM: PRIMAS, PATRON' BOHE: ELECT' A°: 1626); sv. Prokop, podmanitel ďáblů a divotvůrce vlasti (S. PROCOPIVS DAEMONV SVBIVGATOR, PATRIAE THAUMATURG'); sv. Vít, ramenem svým chránící spravedlivé, nápis doplňuje odkaz na 5. kapitolu knihy Moudrosti (S. VITUS BARACHIO SANCTO SVO DEFENDET ILLOS sap: 5). V knize „Malé rozhovory svatých“ uvádí Luigi Padovese, že svatí nejsou mrtvými svědky minulých dob, ale stále mohou promlouvat a promlouvají do našeho života, pokud budeme naslouchat.

Fresky v Pražské kapli jsou propojeny se štukovou výzdobou, jejímž autorem je Santino Cereghetti. U kartuší jsou na každé straně situovány sedící figury andělů. Tito andělé mají podobu dětských figur, jsou poměrně mohutní, mají bohaté kratší vlasy načesané do různých účesů, jsou to figury zachycené v pohybu. Štukatér dosáhl obrovských pohybových obměn, každá figura je zachycena ve zcela odlišné póze, figury mají odlišně natočenou hlavu, jsou různým způsobem usazeni na volutě kartuše. Jejich odění tvoří pruh látky, který je přehozen a volně splývá přes jejich tělo, jeden anděl je oděn do košile, která mu sahá ke kolenům, v pase je přepásaná a tvoří jemné záhyby.

Mezi figurami andělů spatřujeme polopostavy atlantů. Štukatér zde opět rozehrál pestrou paletu v jejich ztvárnění,

Sv. Václav na fresce od Jana Jakuba Stevense ze Steinfelsu

Sv. Markéta, jejíž jméno znamená „perla“, s palmou mučednictví a s drakem

Andělé
a polopostava
atlanta

každá figura má odlišně tvarované a natočené tělo, jinak skloněnou hlavu, odlišně pojednanou tvář, různé grimasy obličejů; také látka, draperie, je velice rozmanitě ztvárněná, různými způsoby skládaná, svázaná do uzlů, můžeme sledovat i další drobné detaily a jejich obměny.

Za krk atlantů štukatér umístil motiv naplněných pytlů, o které se opírá jejich hlava, neboť pomocí nich podpírají sokly, podstavce, na kterých stojí figury světic a nejen to, atlanti na svých bedrech nesou vlastně tíži celé kupole. Vždyť bájný obr Atlas držel na své šíji nebeskou klenbu. A první obratel páteře člověka, na kterém je usazena hlava, se rovněž nazývá atlas - nosič.

Světičky na soklech štukatér provedl ve vysokém reliéfu, výrazně však vystupují a působí jako volně stojící sochy. Figury světic jsou velice jemně utvářené, v jejich líbezně modelovaných tvářích se odráží celý jejich život a nebeské oslavení. U světic nechybí jejich atributy, poznávací znamení, která prozrazují, o jakou světicu se jedná. Mezi osmicí světic najdeme i skupinu svatých panen a mučednic, které jsou označovány jako virgines capitales a patří k nim sv. Barbora, sv. Kateřina Alexandrijská, sv. Markéta a sv. Dorota. Nahoře jsou umístěni andělé, kteří stojí na drobné konzole a vynášejí završení kupole, lucernu tak, že podpírají spodní část římsy, která je olemovaná věncem z vavřínových listů. Andělé štukatér zachycuje v pohybu, každého odlišně, někteří jsou zobrazeni z ánfasu, jiní z profilu nebo zezadu, podle jejich postavení jsou pak utvářeni a křídla seskládaná z jednotlivých perutí. Figury plasticky provedených andělů jsou oděny do pruhů látky, která je ovinuta kolem jejich boků a v rozvolněné kaskádě splývá dolů. Andělé mají mezi sebou festony - závěsy z květů a listů, které jsou doplněné stuhami. Přesně řečeno, nejsou to jednotlivé festony, ale jedná se o jedinou obrovskou girlandu, kterou andělé nesou na svých ramenou.

Lucerna, kterou je završena kupole kaple, má rovněž osmiboký tvar. V každé stěně jsou prolomena okna. Ve spodní

Malíř Jan Jakub Stevens ze Steinfelsu

Pochází z malířské rodiny, která má své kořeny v Nizozemí. Jeho dědeček Pieter Stevens, patřil k okruhu rudolfinských umělců, v Praze se na dvoře Rudolfa II. věnoval krajinomalbě. Jan Jakub Stevens ze Steinfelsu (1651-1730) tvořil fresky, maloval tedy barevnými pigmenty do vlhké omítky, po zaschnutí a zatvrdnutí je freska velmi trvanlivá. Výzdobu Pražské kaple na Svaté Hoře dokončil roku 1696.

S jeho dílem se setkáme např. nedaleko Chebu v bavorském Waldsassen, v Praze v kostele sv. Voršily na Novém Městě a v kostele sv. Markéty v Břevnově.

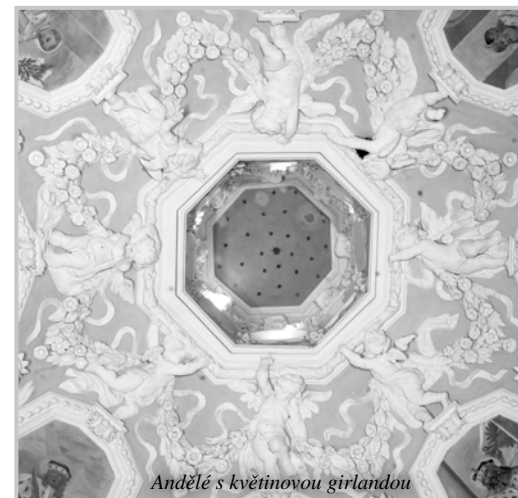
části je naznačené zábradlí s kuželkovou výplní, i když hořejškem kupolí není možné procházet. Zábradlí doplňují květinové festony. V horní části lucerny spatřujeme anděličí hlavičky, které jsou navzájem spojeny bohatými květinovými festony.

Při pohledu do kupole je nápadná pravidelnost a symetrie. Tato symetrie není ale tvořena stejnými prvky a figurami, v detailu můžeme pozorovat obrovskou rozmanitost.

Pražská kaple je zasvěcena Zvěstování Panně Marii, jak prozrazuje oltářní obraz od Petra Brandla. Mecenáši, donátoři kaple byla tři pražská města, jejichž erby jsou v kapli rovněž zobrazeny, jsou to: Nové Město, Staré Město a Malá Strana.

Každoročně je kaple využívána o slavnosti Božího těla, kdy se zde v květinami ozdobeného oltáře zastavuje průvod a probíhá pobožnost před Nejsvětější svátostí. Příležitostně se v kapli i během roku konají bohoslužby. Zvláště využívána byla na přelomu let 2006/2007, když probíhaly opravy v bazilice, v této době se zde konaly všechny mše svaté slavené na Svaté Hoře během týdne.

Eva Hovorková

Andělé s květinovou girlandou

VÝZVA PRO BÝVALÉ SVATOHORSKÉ MINISTRANTY, TRUBAČE A VOKALISTY

14. září loňského roku se konala 25. pouť bývalých svatohorských ministrantů, trubačů a vokalistů. Z této poutě vznikl záznam na DVD. Je připraveno k rozslání. Protože stávající adresář nebyl již delší dobu aktualizován, prosím ty účastníky poutě, kteří mají zájem o zaslání DVD, aby mi sdělili svoji adresu.

Děkuji

Jan Pelikán Nad Beláří 512/36, 143 00 Praha 12 Modřany
mobil: 608 126 237, email: janpelikan@volny.cz

Vždyť setkávat se můžeme i na louce

Čas Vánoc je za námi. Tak významné, a proto i hojně navštěvované místo, jakým Svata Hora bezpochyby je, počítá především s bohatým liturgickým provozem. Konají se zde ale i koncerty duchovní hudby, letos o Vánocích došlo také k oživení dávné tradice společného zpívání koled. Jistěže i v rámci liturgie máme příležitost si zazpívat. Jenže vždycky tak jednu nebo dvě koledy a na závěr Narodil se Kristus Pán. Při několikerém odpoledním svátečním zpívání došlo ale na daleko bohatší výběr koled. Přezpívat celý zpěvníček k této příležitosti vydaný trvá dobrou hodinku. Bazilika byla plná, zejména dětí a evidentně také mnoha lidí, kteří jinak bazilikou jenom proběhnou, protože na mši nechodí. Pro mě tentokrát k těm nejintenzivněji prožitým svátečním chvílím patřilo právě zpívání koled na Svaté Hoře.

Jsem přesvědčen, že pro církev i pro ty ostatní je hodně důležité, aby se uvnitř kostelů při podobných akcích setkávali. Cesty k víře, Bohu a duchovnu vůbec jsou přece velmi různé. Hudba a umění jsou dobrým prostředkem k růstu pro ty, kteří jsou na cestě, protože jsou prostředkem nejuniverzálnějším. Takto argumentuji vždy, hovořím-li s některými pány faráři, když třeba váhají, zda vůbec ve svém kostele nějaký koncert povolit.

Otevřená náruč církve přece znamená, že každý příchozí je vítán. Vítán bez podmínek, vítán i s vědomím, že možná nepřišel kvůli Pánu Bohu ani kvůli církvi. Přišel-li jen tak, bez záměru, stejně může odejít obdarován. Kromě toho okamžiky, kdy věřící i nevěřící spolu zpívají, nebo i jen zpěvu a hudbě naslouchají, jsou důležité, protože pak odtažitost a nedůvěra mezi nimi mizejí.

Mnohým nepřejícím, závistivým nebo zlovorným je třeba navrácení ukradeného majetku trnem v oku. Je těžké až nemožné argumentovat tam, kde jsou lidé ve svých názorech a postojích zcela zabetonováni. Otevřenost církve proto právě dnes chápu v určitém smyslu i jako naplňování Kristovy výzvy, aby ten, komu je ubližováno, nastavil i druhou tvář. Chybou by bylo se v reakci na odsudky a nepřízeň světa uzavírat do sebe, izolovat od nepřátelsky naladěného okolí. Proto se mi moc líbilo, jak laskavě a beze stopy jakékoli náboženské agitace uvedl zpívání Pater Horáček. Má můj obdiv. Přivítal všechny a rozloučil se s takto širokým spektrem publika a zároveň účinkujících velmi noblesně a taktně. A přitom pronesl jen pár vět. Nelze si představit více.

Když jsem po zpívání sešel z kůru, přišel mi poděkovat jeden pán, který chválil moji hru. Říkal ale, že prý ty nové varhany přece ani nejsou potřeba, když i ty na kůru provizorně stojící znějí tak vydatně. Namítl jsem, že nové budou větší, budou mít více barevných zvukových možností, a že já se naopak na ně velmi těším, až budou hotové. Ale asi jsem ho nepřesvědčil, což mi bylo velmi líto. Argumenty pro dokončení stavby varhan vidím totiž jako hodně pádné. Svata Hora je krásná. Jde o symbiózu nádherného místa, překrásné architektury, drahocenné výzdoby. Byla opečovávána generacemi. Varhany odpovídající jejímu významu zde ale dosud chybí. Přijmeme-li tezi, že nějaké krásné a drahé jsou zbytečné, pak se ptám, není-li zbytečná i výzdoba a koneckonců i architektura samotná. Vždyť setkávat se můžeme u prosté dřevěné kapličky na zelené louce. Budu-li uvažovat jako onen pán, pak se vůbec nevyplatí nákladně opravovat honosné stavby, ani udržovat cokoli umělecky hodnotného. Vždyť tolik lidí dokonce hladoví.

Příčinu nedorozumění vidím v široce rozprostřených preferencích všech zúčastněných. Někdo má rád výtvarné umění, jiný zase divadlo, mnozí rádi čtou. I v minulosti se někde více dbalo o kvalitní provozování chrámové hudby, jinde zase převažovala snaha pořizovat kvalitní výtvarná díla. Dnes jsou ovšem ony pomyslné vázky vychýleny drtivě v neprospěch hudby. Dočkámeli se přesto občas, v českých zemích zcela výjimečně, úspěšného naplnění snahy postavit kvalitní varhany, jsem za to proto vděčný. Všichni, kdo se snaží přispívat k tomuto bohulibému záměru, si podle mého zaslouží úctu a hlavně toleranci těch, kterým třeba hudba zase až tak moc neříká. Víme přece, že hudba k liturgii patří již celá staletí, dnes je navíc ideálním prostředníkem duchovního kontaktu s těmi, kdo stojí mimo církev. Krásné obrazy také, jenže ty si může prohlédnout každý sám, kdy chce, zatímco hudba si žádá být vnímána ve společenství lidí přítomných v jednom okamžiku na jednom místě. Tím je výlučná a nezapustitelná.

Přesto mi bude někdo namítat, že mám na svatohorských varhanách jakožto titulární svatohorský varhaník hlavně osobní zájem. Ano, jistěže mám. Budu na nich občas hrát, doufám. Jenže mým snem není nějaký nástroj „vlastnit“, mít jej po ruce, jezdívám za varhanami stejně víceméně jako na pouť. Navštívím je, pokochám se jimi, eventuálně zahraji koncert a zase odejdu. Nejdůležitější proto i pro mě na svatohorských varhanách bude, že nás přežijí, že se stanou pro budoucnost jedním z mála důstojných uměleckých děl svého druhu z počátku jednadvacátého století.

Jaroslav Tůma

Zdeněk Fous patřil ke Svaté Hoře

Ke Svaté Hoře jsem měl vztah už od kolébky. Tři z mých čtyř prarodičů pocházeli z okolí Příbrami a můj pradědeček z matčiny strany vodil na Svatou Horu procesí. Na Svatou Horu jsem začal jezdit na konci 80. let. Tehdy jsem byl student střední školy a navštěvoval jsem sestru Bellarmínu, která zde byla varhanicí. Fascinovaly mě totiž velké třimanuálové varhany a čilý liturgický provoz.

Zásadní událost v mém životě se na Svaté Hoře stala o korunovaci v roce 1988. Tehdy zde sloužil mši svatou Mons. Jan Lebeda, den před tím vysvěcený v Praze na biskupa. Stál jsem v davu, ale on ke mně přišel během procesí s milostnou soškou Panny Marie, podíval se na mě a řekl mi: "Ty budeš knězem!" Mohu říci, že jsem z toho byl vedle, ale moje uvažování o případné dráze kněze dostala jasný směr. A právě v tentýž den jsem se poprvé setkal se Zdeňkem Fousem, který zpíval na svatohorském kúru.

Poté, co jsem vstoupil do kongregace redemptoristů, bylo mé setkávání s panem Fousem každodenní záležitostí. Postupně jsme se stávali přáteli, a když se na Svatou Horu vrátil po roce 1990 P. Karel Bříza a začal se rozvíjet Svatohorský chrámový sbor, naše vztahy se upevnily.

Když jsem byl vysvěcen na kněze, dostal jsem za úkol starat se o mladé lidi v Obořišti, obci nedaleko Příbrami. Vyučoval jsem v místní škole náboženství a s dětmi jsme zpívali. Následně jsme naše setkávání přesunuli do bývalého kláštera a spolu se skupinkou dobrovolníků jsme začali zpívat nejrůznější, i těžší skladby, většinou z doby českého baroka. Brali jsme do party i mladé duchem, a tak se brzy našim pravidelným společníkem stal Zdeněk Fous. Sbor zažil vrchol slávy na konci 90. let, kdy byl našim kmenovým autorem a velkým přítelem a podporovatelem František Xaver Thuri, žertovně nazývaný „poslední žijící barokní skladatel“. V tomto ansámblu Zdeněk Fous zastával jak roli sborového tahouna, tak sólisty. Nezpívali jsme jen v Obořišti, ale i v Příbrami, Praze, Domažlicích a jinde.

Poté, co jsem se stal na Svaté Hoře farářem a později i provinciálem redemptoristů, setkávání v Obořišti skončilo. Mnozí mladší se také oženili či vdaly a své nové domovy založili někdy dost daleko od Příbrami, takže další setkávání nepřipadalo v úvahu.

V té době jsem pozval nejdříve na prázdninovou brigádu a potom do trvalé služby mladého, schopného, všestranného muzikanta a organizátora hudebního života. Pavla Šmolíka. Nahradil P. Karla Břízu, který odešel do kněžského domova ve Staré Boleslavi a o pár měsíců později zemřel. Zpočátku to nebylo ani pro jednu stranu snadné. Když přijde po starším zkušeném knězi mladík plný života, energie a ideálů, je to prostě změna. Svatohorský sbor se částečně rozpadl, částečně obměnil, částečně omladil, ale Zdeněk Fous se svou manželkou Ludmilou zůstali. Během prvního desetiletí nového tisíciletí jsme kromě pravidelného zpívání na kúru každou neděli natočili i několik CD, na všech pochopitelně účinkoval pan Fous. A tak tomu bylo až do roku 2013.

Zdeněk Fous a P. St. Příbýl na zahájení výstavy fotografií

Měl jsem tu čest být na diamantové svatbě Fousových v roce 2009, měl jsem tu privilegium kdykoli k Fousovým přijít a u dobrého jídla a pití probrat všechno, co bylo zrovna na pořadu dne. Měl jsem tu čest pana Fouse zaopatřit dva dny před smrtí, v neděli 8. prosince 2013. Po svatém přijímání se zdálo, že pookřál, tak jsem mu v růžových barvách maloval, že bude přece na Vánoce zase zpívat Rybovku. Ale všechno bylo jinak, 10. prosince zemřel. V noci, asi ve čtyři hodiny ráno, jsem se doma probudil, protože někdo zaklepal. Když jsem se vzbudil, zjistil jsem, že se mi to asi zdálo. Ráno jsem se pak dověděl, že přibližně ve čtyři hodiny pan Fous zemřel. Ačkoli jsem v těchto paranormálních jevech naprostý materialista, jsem přesvědčen, že se se mnou přišel rozloučit.

O pár dní později jsem měl tu čest pana Fouse doprovodit na jeho poslední cestě při pohřební mši svaté na Svaté Hoře.

Byl to muzikant tělem i duší. Hudba pro něj byla skutečně životem. Dodávala mu chuť do života, radost, smysl jeho konání. Byla mu modlitbou, základním životním projevem a vztahu jak k Bohu,

tak k lidem. Děkuji mu za to, že jsem mu mohl být po docela dlouhou dobu nablízku. Jeho věrnost k hudbě mi byla vzorem k věrnosti mému povolání.

Věřím, že Svatá Hora v něm má v současných, stále obtížnějších dobách svého přímluvce. Balbín říkával, že „milá byla Panna Maria Čechům, milí byli Čechové Panně Marii.“ Hle, pravý Čech!

Stanislav Příbýl

„Jen“ čtyři písmena

V období, kdy jsem opouštěl post svatohorského varhaníka, zněly – kromě hlasů kritických – i slova mnohých o tom, co má činnost na tomto poutním místě přinesla místu samému a lidem jej navštěvujícím. Rozsahem i významem mi však připadá značně větší a důležitější to, co jsem za onu dobu na Svaté Hoře získal. Ne já Svaté Hoře, ale ona mě dala dvanáct let života a práce na krásném místě s krásnými lidmi. A právě díky létům na tomto poutním místě strávěným jsem byl nyní požádán, abych o jednom z těchto krásných lidí napsal krátkou vzpomínku...

Bývá častým a ne špatným zvykem vypočítávat to, co dotyčný učinil a vykonal, tedy jaksi sumarizovat výsledky jeho celoživotního snažení.

Zdá se mi však zbytečné hodnotit hudební úroveň a interpretační kvalitu, které Zdeněk Fous během svého života jako sólista nebo sbormistr dosáhl. Mnohem zajímavější je pro mne fakt, že i když po celý život působil jako hudebník – amatér, tedy zabýval se hudbou převážně v čase svého volna, chápal, že i tak potřebuje profesionální vedení a studium. Že k tomu „dělat“ hudbu být zájmově, ať již v církevním prostředí nebo třeba na plesech, nestačí pouhý dobrý úmysl, upřímná snaha a snad i nadání, které mu rozhodně nechybělo. V tom je pro mne a měl by být i pro všechny ostatní příkladem: pro všechny amatéry lektory, ministranty, hudebníky, malíře a ostatní, kteří se zájmem a dobrým úmyslem vykonávají jakoukoli prospěšnou činnost. Abychom se všichni snažili i tyto své aktivity „navíc“ pěstovat a jimi druhým sloužit v nejvyšší možné kvalitě. Abychom se střetli toho olouvat případné paskvily, které vzniknou z důvodů nevzdělanosti nebo polovzdělanosti, jako plody dobrého úmyslu, který přece „stačí...“

Zdá se mi být zbytečné předkládat vám výčet skladeb, které Zdeněk Fous během svého života interpretoval. Podstata jeho zpěvu totiž nespočívala v přednášení tónů a melodií. Byla to interpretace vztahu. K lidem, národní kultuře, krásnu, hudbě, Bohu... Zatímco mnozí svědčí o víře slovem, a leckterí posluchači při tom upadají do letargie polovnímání, Zdeněk Fous o víře – pokud vím – nikdy nemluvil. Nemusel, svědčil hudbou. Pro mne velmi přesvědčivě.

Zdá se mi být zbytečné vyčítat nyní data a četnost provedení, kterých se Zdeněk Fous účastnil nebo je vedl – být by on sám byl možná trochu zklamán, protože si o nich již desítky let vedl přesné záznamy. Nevzdávám se toho snad proto, že by ohromující výkon co do počtu koncertů, účinkování při liturgiích a dalších příležitostech a vůbec neuvěřitelný výkon v budování hudební tváře Příbrami nebyl hoden ocenění. Spíše však z toho důvodu, že četnost jeho hudebních aktivit lze paradoxně shnout překvapivě stručně: zpíval, kdykoli bylo potřeba. Bez sebemenšího nároku na odměnu (které snad nyní již mnohonásobně dosáhl). Často se ptám sám sebe, zda jsem opravdu dostatečně ochoten být ostatním kdykoli k dispozici s dary, které jsem získal bez sebemenšího přičinění, anebo je poskytuji jen v době, kdy na to mám náladu a chuť...

Zdá se mi zbytečné tvářit se, jako by Zdeněk Fous byl oslavovanou celebritou nebo by se jí nyní měl stát. Ani on sám to nechtěl. Hudba mu byla životem a život hudbou. Sláva nebyla pro něho. Jeho odchod však ukázal, kdo ho skutečně znal a cenil si jej. Nebylo nás málo, kteří jsme se s ním přišli rozloučit, a byli mezi námi nejen lidé ve světě méně významní, ale i špičky příbramského kulturního i politického oficiálního života.

Zdeněk Fous nebyl jen hudebníkem. Byl členem rodiny, člověkem mnoha dalších zájmů. A byl – odpusťte mi tuto glosu – jen chybujícím a nedokonalým jako my všichni. I přesto, domnívám se, přistoupíme-li k jeho životnímu odkazu – kterým není hudba, jež již z jeho úst nezakni, ale jeho životní příklad – tak, jako bychom měli studovat biblický verš, můžeme se poučit, můžeme být lepšími.

Takovým svědkem je pro mne Zdeněk Fous, jeden z darů, které jsem obdržel za svého působení na Svaté Hoře.

Zdeněk Fous

Pavel Šmolík

Masopust – odrazový můstek k době postní

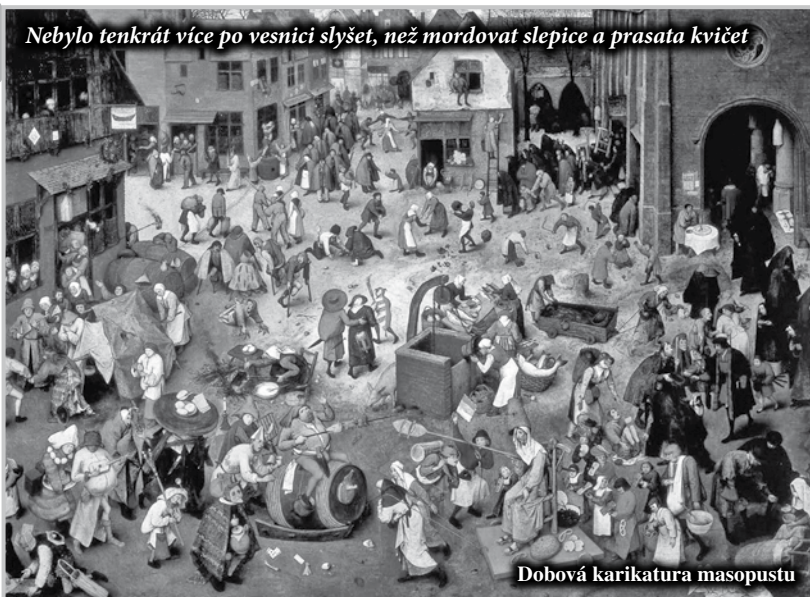
Poznámky k významu karnevalové kultury pro duchovní život člověka

Pod názvem „masopust“ se skrývá celé období od Tří králů až do začátku postní doby, hlavně však poslední tři dny, neděle, pondělí a úterý před popeleční středou. Není to církevní svátek, ale byl zařazen do církevního kalendáře, a jeho termín se proto určuje podle Velikonoc. Masopustní neděle se tedy může pohybovat v rozmezí od 1. února do 7. března. Tento karnevalový čas (z carni - vale, tedy masu sbohem) je proslulý jako doba nestřídmosti, požívačných zábav, pitek, maškarních průvodů a jiných světských radovánek. Některými křesťany byl proto často šmahem zatracován a tepán jako zvyk snad až příliš profánní – živočišný, znesvěcující a nemorální. Ve skutečnosti však je masopust velmi moudře vymyšlenou pojistkou, aby lidé své fyzické potřeby nezbožšťovali nebo aby se „obžernou nenasytností“ nenakazil celý jejich život. Proto bylo v kalendáři vymezeno období, kdy je možné podívat se na svou fyzickou i duchovní podstatu z ironického nadhledu. Na rozdíl od gladiátorských nebo býčích zápasů či obsesivní závislosti na krvavých počítačových hrách má masopust i důležitou spirituální funkci – je bezprostřední přípravou na následující dobu postní.

Masopust má totiž smysl tehdy, pokud jsou lidé po jeho skončení schopni postit se a ostřeji si uvědomit smysl a osobní rozměr celého kajícího období. Pokud by byl masopust pouze příležitostí k obveselení, ztratil by význam, ale jeho škrtnutím a důrazem výhradně na půst a askezi bychom si zavřeli oči před tím, co měl na paměti středověk i doba barokní – nutností rozlišovat mezi nedokonalou lidskou touhou po posvátnu a posvátnem samotným. Šlo tedy vlastně o výsměch lidské pýše a o napomenutí těch, kdo se berou příliš vážně.

Při masopustních taškařicích se často ironizovali i některé věci posvátné. V dochované karnevalové literatuře zhusta narážíme na britké, znevažující šlehy na mnichy, nacházíme tam antiklerikální popěvky pojednávající o oplzlosti klášterního života a vysmívající se chlípčnosti mnichů. Takové texty se do nedávné doby vykládaly jako projev pokrokové kritiky zpátečnické církve. Tuto interpretaci významně posunul vynikající

Nebylo tenkrát více po vesnici slyšet, než mordovat slepice a prasata kvíčet

Dobová karikatura masopustu

ruský literární historik Michail Bachtin, který v roce 1965 vydal knížku o masopustní kultuře (jde o studii „Francois Rabelais a lidová kultura středověku a renesance“), v níž přináší bezpočet důkazů, že autory těchto vulgárních satirických textů a popěvků byli mnozí sami, a že si tak s neodolatelnou fantazií a gustom dělali legraci sami ze sebe. Tato skutečnost jen potvrdila to, co je pro celou karnevalovou kulturu charakteristické, onu svéráznou logiku „obráceného světa“, světa „naruby“, neustálých převratů mezi „nahore“ a „dole“. Z králů se tak stávají žebraři a z žebračů králové, mnozí se mění v nadité měchy a hrají pro své pobavení rozmanité druhy parodií, travestií a bláznovských korunovací. Bachtin skvěle popisuje dobové způsoby těchto průníků posvátného do profánního nebo pokusy na chvíli zrušit řád světa skrze znovuzpřítomnění původního chaosu.

Nejucelenější obraz slavení masopustu ve středověku a novověku (zvláště v době barokní) se nám tedy trochu paradoxně dochoval v klášterních sbírkách. Dobové programy koncertů a regule oslav bacchanálií dokládají, že tyto písně v kláštřech skutečně zněly, některé ze skladeb dokonce přejímají a parodují běžné liturgické formy (litanie, nešpory, žaltáře). Kapelník souboru Ritornello, zpěvák a batedel Michael Pospíšil, který se celý život zabývá barokní kulturou a sestavil dvě vynikající nahrávky českého masopustního repertoáru, říká o masopustních písních, že „jsou dostaveníčkem, v němž se beztravně mohou setkat písně páchnoucí hnojem s jinými, (rádoby) elegantními (byť i trochu nahrubo tesanými), aby nás stejně jako skutečné anekdoty učinily lepšími, čistšími.“ A jinde pak dodává: „Jestliže někteří nazývají hudbu dýcháním Duše, pak nezbytnou výživu je potřeba dodat právě Tělu. Dýchání se skládá z nádechu a výdechu a dbáme-li na čas a míru, není důvod, proč by masopust nepatřil i do křesťanského života. Karneval se stal odrazovým můstkem do vzkříšení přes čtyřicetidenní půst s meziodrazem na neděli »Laetare« právě uprostřed. Dal větší kontrast těsnému sousedství masopustu a postu, pro barok tolik kýženému. (...) I naši barokní kazatelé horlí ve svých postilách, jakže budou slavit svůj půst ti, jejichž život je masopust.“

V masopustních průvodech se zvláštním způsobem převracely i mnohé náboženské symboly. Nešlo však o zlovolné zesměšnění, jak by se některým úzkoprsmým puritánům mohlo zdát, ale o teologický nástroj očisty. Pro zdravý duchovní život je dobré a nutné uvědomit si, že mnohé věci, se kterými zacházíme v kostele a které jsou součástí kultury posvátného a liturgie, si nesmíme plést s posvátnem jako takovým. Kdybychom ztratili smysl pro to, že způsoby, kterými se vztahujeme k posvátnému, jsou způsoby lidské a nikoliv božské, měli bychom nebezpečně nakročeno k modloslužbě. Lidská (i ta institucionální) stránka církve občas potřebuje být vystavena dobře míněné kritice, aby si uvědomila, že nesmí zaměňovat prst ukazující na Boha s Bohem samotným. V textech tajuplného filozofa Pseudo-Dionysia Areopagity, zakladatele negativní teologie a mystiky, který byl tradicí ztotožněn s biblickým Dionýsiem z Areopágu, je fascinující úvaha, že v posvátných stavbách by neměly chybět prvky, které by v kontextu vznešenosti a dokonalosti celku působily rušivě, až blasfemicky, pohoršlivě. Ty mají člověka upozornit, že ještě není v nebi, že celá stavba je jen poukazem k Bohu. Tato teze pak ovlivnila celou gotickou architekturu, protože inspirovala opata Sugera, jenž byl ideovým projektantem katedrály sv. Denise u Paříže (patrně prvního gotického chrámu vůbec) a průběh stavby popsal v unikátním textu, který je dnes důležitým pramenem pro poznání a pochopení ikonografie středověkých staveb. A skutečně v řadě gotických chrámů najdeme místa, která nás překvapí, výjevy, které se zdají být nevázané, oplzlé, o které se strnule vážná, upjatá zbožnost rozrazí. Většinou se jejich

Masopust u redemptoristů

Že humor z klášterů nevyumřel, je patrné i z této ilustrace P. Josefa Michalčíka, CSsR

existence vykládala tak, že kamenický mistr odešel na oběd a jeho učedník s bujnou fantazií je tam v nestřežené chvíli drze přítel. Ve skutečnosti měly hluboký teologický smysl - upozornit, že ve všech věcech pozemské církve ještě nejsme v nebi, že nejsou cílem, nýbrž CESTOU k posvátnému. Právě proto by součástí náboženství měl být smysl pro humor, sarkasmus, ironie jako důležité znaky zdravé spirituality. Jedním z nich je i masopust.

Zachovejme si tedy čas masopustu a místo pro tuto polohu v našem srdci. G. K. Chesterton v jedné ze svých polemik s některými trochu zapšklými protestanty v Anglii řekl: Katolicismus, to je biftek, doutník a sklenka portského. Jistě to nemáme brát doslova, ale je tím pregnantně vyjádřen bytostně katolický postoj, že tam, kde v náboženství není kvůli škarohlídské askezi smysl pro dobré věci života, tam je něco v nepořádku. Pamatujme však, že tato poloha je užitečná tehdy, když nás připravuje a převádí k tomu druhému pólu, k postu, který tak může být pravdivější a autentičtější. Převádí nás ze smíchu do pláče - schopnosti být zarmoucen tím, že ještě nejsme svatí. V postu si naléhavě uvědomujeme, že nejsme svatí, a vhlání nám to slzy do očí. To není projev pesimismu, ale touhy po tom, abychom na své duchovní cestě udělali nějaký opravdu pořádný krok.

Mikoláš Troup

Svatá Hora

v roce 2013

Personální změny

- 1. 1. - P. Jan Sokulski se stal administrátorem Svaté Hory
- 22. 6. - P. David Horáček kněžské svěcení v Praze
- 31. 8. - odchod regenschoriho Pavla Šmolíka
- 1. 9. - P. Krzysztof Józef Strzelczyk farním vikářem
- 1. 11. - nový regenschori Mikoláš Troup

Svatosti

Bylo pokřtěno 32 dětí (v roce 2012 to bylo 17), nebyli pokřtěni žádní dospělí
Vícekrát se vyskytla jména: Anna, Martin, Tereza
Svatost manželství přijalo 13 párů
O počtu zpovědí nemáme přehled
Bylo podáno asi 45.000 svatých přijímání
16. 11. byla udělována svátost biřmování 7x

Poutníci (číslo za lomítkem jsou statistikou roku 2012)

V roce 2013 navštívilo Svatou Horu cca 120 poutních výprav, z toho
51/46 z České Republiky
34/18 z Německa a Rakouska
9/6 z Polska
7 ze Slovinska
4/4 z Itálie
4/5 z USA
3 ze Slovenska
2 z Filipín
1 z Anglie, Francie, Chorvatska, Španělska, Estonska
a dalších krajin

Prohlídky

(podle jazyků, v nichž se provádělo, za lomítkem rok 2012)
Počty objednaných prohlídek 112 (loni 165), z toho
Česky 51/98
Německy 36/46
Rusky 10/1
Anglicky 5/2
Italsky 3/7
Dorazily skupiny i z těchto dalších destinací:
Slovensko, Francie, Slovinsko, Finsko, Japonsko, Polsko
Celkem bylo prodáno 4717 vstupenek/ loni 6209 ks vstupenek

Exerciční dům

Statistika kurzů	r. 2010	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Celkem ubytovaných	1301	1503	1391	1274
Námi pořádané akce	22	21	21	24
Ostatní akce	29	53	34	42

Časopis

Časopis vydává Matice Svatohorská
Vychází 6x do roka
Náklad je 3050 výtisků
Přes 2.800 stálých odběratelů z celé Evropy

Z prostorových důvodů je uvedena pouze menší část statistik roku 2013

Exercicie na Svaté Hoře v roce 2014

6. 3. - 9. 3. „Církev: jak a proč zachovat klid“	P. Ondřej Salvét	1.200 Kč
17. 3. - 21. 3. „Identita muže a ženy ve světle evangelia“	P. Krzysztof Józef Strzelczyk, CSsR	1.510 Kč
27. 3. - 30. 3. Exercicie pro zdravotníky a ty, kteří pečují o druhé	Mons. Aleš Opatrný	1.200 Kč
31. 3. - 4. 4. „Proč nás dobrý Bůh nechává trpět?“	P. Jan Sokulski, CSsR	1.510 Kč
19. 5. - 23. 5. „Modli se a pracuj“	P. Martin Karel Satoria, OCSO	1.510 Kč
2. 6. - 6. 6. „Kam jdeš, človče?“	P. Krzysztof Józef Strzelczyk, CSsR	1.510 Kč
12. 6. - 15. 6. Exercicie pro rozvedené i znovu sezdané	Mons. Aleš Opatrný	1.200 Kč
16. 6. - 20. 6. „Uzdravení v Duchu svatém“	P. Josef Michalčík, CSsR	1.510 Kč
14. 7. - 18. 7. Exercicie pro muže - „Rozeznání řeholního povolání“	P. Josef Michalčík, CSsR	1.510 Kč
28. 7. - 1. 8. „S vděčností Matce Boží“	P. Zdeněk Šilhánek, CSsR	1.510 Kč
11. 8. - 15. 8. „Oživ zas plamen Božího daru“ (Únava, stereotyp a nový začátek na cestě osobního povolání)	P. Petr Beneš, CSsR	1.510 Kč
18. 8. - 22. 8. „Tajemství radosti“	P. Jan Sokulski, CSsR	1.510 Kč
24. 8. - 30. 8. Exercicie pro kněze	P. Miloslav Kabrda, SDB	2.310 Kč
1. 9. - 5. 9. Exercicie pro muže - „Rozeznání řeholního povolání“	P. Josef Michalčík, CSsR	1.510 Kč
14. 9. - 18. 9. „Život s Kristem podle Janova evangelia“	P. Angelo Scarano	1.510 Kč
18. 9. - 21. 9. Exercicie pro seniory - „Zralý život v pohledu víry“	Mons. Aleš Opatrný	1.200 Kč
13. 10. - 17. 10. „Exercicie s Terezíí z Avily“	P. David Horáček, CSsR	1.510 Kč
19. 10. - 25. 10. Exercicie pro kněze	P. Jindřich Krink	2.310 Kč
16. 11. - 22. 11. Exercicie pro kněze	Mons. Aleš Opatrný	2.310 Kč
23. 11. - 29. 11. Exercicie pro kněze	P. Pavel Pola, OCD	2.310 Kč
3. 12. - 6. 12. „Symboly adventu“ - uvedení do liturgické doby	P. Petr Beneš, CSsR	1.200 Kč

Začátek exercicií je první uvedený den v 17.30 hodin večer v refektáři kláštera. Datum i čas konce exercicií je uveden u konkrétních kurzů. Přihlášky jen písemně: Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí P. Marie Příbram - Svatá Hora, Exerciční dům, 261 01 Příbram II/591 nebo e-mailem na adrese ex.dum@svata-hora.cz případně vyplněním formuláře na <http://www.svata-hora.cz>. Informace: +420 731 619 800.

Významné akce a poutě, hudba při bohoslužbách, koncerty a kulturní pořady

5. 3. Popeleční středa. Mše sv. v 7.00, 9.00, 17. 00. Den přísného postu. Udělování popelce při každé mši.
19. 3. Sv. Josefa. Mše sv. v 7.00, 9.00, 11.00, 17. 00.
21. 3. Křížová cesta: „S Kristem trpícím a umírajícím společně“ od 18. 00. Postní hudební zastavení s křížovou cestou - orchestrální úpravy postních duchovních písní A. V. Michny z Otradovic.
22. 3. Postní duchovní obnova P. Jozef Andrejčák, O.Cr. od 9.00, katecheze, adorace a možnost sv. zpovědi, mše sv. v 7.00, 11.00, 17. 00.
25. 3. Zvěstování Páně. Mše sv. v 7.00, 9.00, 11.00, 17. 00.
29. 3. Postní koncert. Musica Podberdensis & P. Šmolík.
13. 4. Květná neděle. Mše sv. v 7.30, 9.00, 11.00, 15. 30. Mše sv. v 9.00 a 11.00 začínají průvodem s ratolestmi. Hudba při liturgii v 9.00: P. Šmolík - Matoušovy pašije.
17. 4. Zelený čtvrtek. Mše sv. v 17.00 na památku poslední večeře. Po mši sv. adorace Nejsvětější svátosti v Getsemanské zahradě.
18. 4. Velký pátek. V 15.00 křížová cesta v parku. Od 17.00 Velkopáteční obřady. Hudba: R. Rejšek - Janovy pašije.
19. 4. Bílá sobota. Boží hrob otevřen od 6. 30. Obřady velikonoční vigilie v 21. 00.
20. 4. Boží Hod velikonoční. Mše sv. v 7.30, 9.00, 11.00, 15. 30. Hudba při liturgii: Velikonoční duchovní písně A. V. Michny z Otradovic. Žehnání pokrmů při každé mši.
21. 4. Pondělí velikonoční. Mše sv. v 7.30, 9.00, 11.00, 15. 30. Velikonoční koncert SHS v 16. 30.
27. 4. 2. neděle velikonoční. Mše sv. v 7.30, 9.00, 11.00, 15. 30. Hudba při liturgii v 9.00: J. Churáček - Missa „Cantate Domino canticum (re)novum“.
3. 5. 13. arcidiecézní pouť za duchovní povolání v 11. 00. Ostatní mše sv. v 7.00, 9.00, 17. 00.
16. 5. Sv. Jana Nepomuckého. Mše sv. v 7.00, 9.00, 17. 00.
17. 5. Pouť bývalých příslušníků PTP v 10. 30. Orelská pouť u Korunovačnického oltáře v 11.30
20. 5. Sv. Klementa Marie Hofbauera, CSsR. Mše sv. v 7.00, 9.00, 17. 00.
23. 5. Noc kostelů 19.00 - 23. 00. Netradiční „večer otevřených chrámů“. Prohlídky, koncerty, výstavy.

Otevírací doba a pořad bohoslužeb na Svaté Hoře

Neděle: Areál otevřen 6.30 - 17.00

Mše svatě v 7.30, 9.00, 11.00 a 15. 30. Po každé mši je požehnání milostnou soškou a její uctívání.

Po odpolední mši svatě jsou nejprve zpívány nešpory.

Před mší svatou v 7.30 Anděl Páně a vystavení milostné sošky

Pondělí - sobota: Areál otevřen 6.30 - 18.00

Mše svatě v 7.00, 9.00 a 17.00 (v sobotu s nedělní platností)

Před mší svatou v 7.00 Anděl Páně a vystavení milostné sošky

Požehnání milostnou soškou a uctívání po mši svatě v 7.00, 9.00 a 17.00

Schody: Z technických důvodů dočasně uzavřeny

Svatost smíření: Příležitost ke zpovědi je půl hodiny přede mší svatou, na požádání kdykoli

Ve středu od 16.00 katechismus pro dospělé

Ve čtvrtek po odpolední mši svatě půlhodinová adorace

V pátek mše svatá v 7.00 obětována za dobrodince Svaté Hory a živé i zemřelé členy Matice Svatohorské

V sobotu po mši svatě v 9.00 mariánská pobožnost s přednesením proseb. Můžete je zasílat poštou, e-mailem prosba@svata-hora.cz, formulářem na <http://www.svata-hora.cz>, nebo je předat osobně v sakristii

3. neděle v měsíci přenáší mši svatou v 9.00 Radio Proglas

V postní době v pátek od 16.30 a v neděli od 15.00 křížová cesta místo modlitby posvátného růžence

V květnu denně kromě čtvrtku a neděle po odpolední mši svatě májová pobožnost s katechezí

Úřední hodiny farního úřadu

pondělí & pátek: 9.00 – 12.00; 13.00 – 15.30

V případě nutnosti je možné se na duchovní správu nepřetržitě obracet na tel: 603 797 393 - P. Sokulski, administrátor.

Prodejna knih a poutního zboží, Svatohorské poutní muzeum a průvodcovská služba

Provozuje Sacromontana, s.r. o, IČ: 27363261, DIČ: CZ27363261, odp. os. Martina Jechortová.

Kontakt: +420 318 429 943, +420 731 619 800, fax: +420 318 429 934, e-mail: prohlidka@svata-hora.cz,

E-shop: <http://shop.svata-hora.cz>

Otevírací doba Svatohorského poutního muzea a prodejny poutního zboží neděle: I. - XII: 9.00 – 17.00

pondělí – sobota: I. - III. & XI. - XII: 10.00 – 15.00 • IV. - V. & IX. - X: 9.00 – 16.00 • VI. - VIII: 9.00 – 17.00

Expozice Svatohorského poutního muzea ke zhlédnutí v rámci prohlídky zdarma. Mimo prohlídku vstupné 10 Kč.

Prohlídka areálu s výkladem včetně návštěvy běžně nepřístupných prostor je možná V. - IX. denně v otevíracích hodinách muzea, jindy jen po předchozí domluvě. Začátek poslední prohlídky hodinu před zavírací dobou Svatohorského poutního muzea.

Prohlídku větších skupin, zejména cizojazyčnou, je vhodné v dostatečném předstihu objednat písemně nebo e-mailem.

Cena prohlídky 70 Kč / 50 Kč, rodinné vstupné 190 Kč, cizojazyčný výklad 100 Kč / 80 Kč, děti do 6 let zdarma.

Prohlídka s koncertem. Po předchozí domluvě pro skupiny s min. 10 účastníky je možná prohlídka s průvodcem, po které následuje půlhodinový koncert na nové chórové varhany v bazilice. Český výklad 140 Kč / cizojazyčný výklad 200 Kč.

Prohlídkový okruh Svatá Hora v čase i nad časem zahrnuje projekci filmu o Svaté Hoře v Mníšecké kapli, prohlídku stálé výstavy na letním kůru a Svatohorského poutního muzea. Vstupné 50 Kč / 30 Kč, rodinné vstupné 130 Kč.

SVATÁ HORA Vydává a rozšiřuje Matice Svatohorská, o. s, Svatá Hora 591, 261 01 Příbram II, tel: 604 594 925,

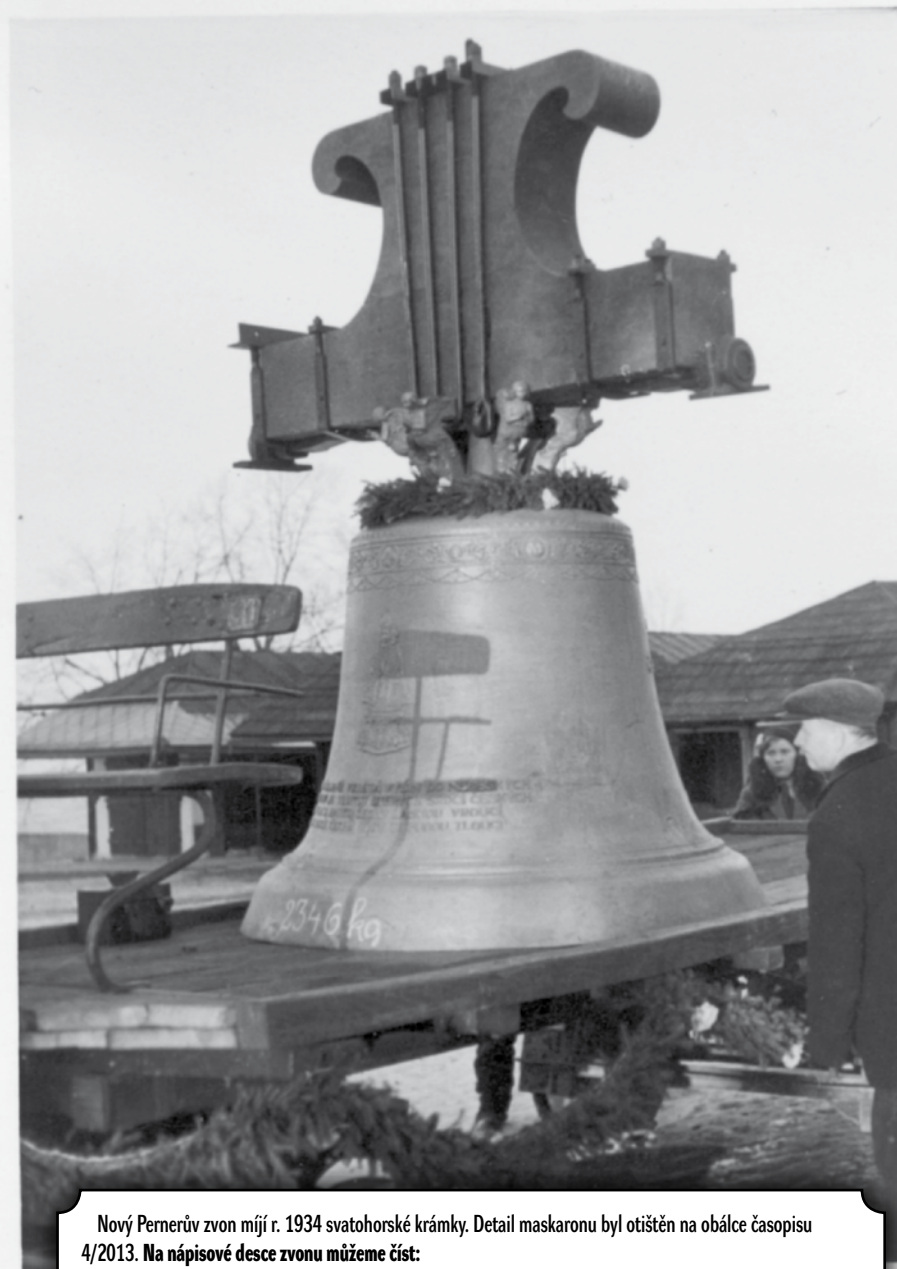
e-mail: casopis@svata-hora.cz, internet: <http://www.svata-hora.cz>, PDA: <http://www.svata-hora.cz/pda>.

Vychází 6x do roka. Registrační číslo MK ČR E 11719. Cena časopisu – dobrovolný dar

(náklady na 1 výtisk činí 15 Kč + poštovné). Řídí redakční rada.

Grafická úprava, sazba a tisk Tiskárna Prima, spol. s r. o. Expedici zajišťuje Karmelitánské nakladatelství, s. r. o.

BANKOVNÍ SPOJENÍ Česká spořitelna, a. s, č. ú. 523967309/0800. Zájemci o pravidelné odebírání pište na adresu redakce.

Nový Pernerův zvon míjí r. 1934 svatohorské krámky. Detail maskaronu byl otištěn na obálce časopisu 4/2013. **Na nápisové desce zvonu můžeme číst:**

NA VĚČNOU PAMĚŤ JUBILEA 200 LETĚ KORUNOVACE DALA MNE ULÍT LÁSKA ČLENŮ A VÝBOR SVATOHORSKÉ MATICE: Dr. J. VLASÁK, P. J. HARTMAN, J. SCHNEIDER, P. ST. BAMBAS, P. O. LOULA, P. J. KUČERA, Ing. V. ENDRŠT, P. J. ULBERT, AL. JEŽEK, FR. TURNER, V. KADLEC, FR. ČÍZEK, prof. V. KOZEL, J. ŠTORKÁN.

PŘELIL MNE R. 1933 MISTR RUDOLF PERNER Z Č. BUDĚJOVIC Z PŮVODNÍHO MENŠÍHO ZVONU, DAROVANÉHO R. 1893 JOS. KAVKOU, MĚŠŤANEM PŘÍBRAMSKÝM.

Arnošt z Pardubic (1305–1364)

Syn královského purkrabího v Kladsku. Studoval v Kladsku, Broumově, v Praze, v Bologni a Padově. Po svém návratu do Prahy se roku 1339 stal kanovníkem a po roce děkanem svatovítské kapituly. Roku 1343 se stal pražským biskupem a 30. dubna 1344 arcibiskupem. Byl blízkým spolupracovníkem Karla IV. a zřejmě inspirátorem mnoha jeho činů. Jednou se dokonce objevil mezi možnými kandidáty na papeže. Zemřel 30. července 1364 v Roudnici nad Labem v pověsti svatosti. Podle legendy vyřezal milostnou sošku Panny Marie Svatohorské a stal se jejím ctitelem.

Detail obrazu ze série významných osobností spojených s historií Svaté Hory